

Kierrätysravinteiden hyödyt viljelijöille

Tuomas Mattila,
Maanviljelijä Kilpiän tila
Erikoistutkija SYKE
Dosentti, Helsingin yliopisto

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Kilpiän tila

Luomuun 2006.

Viljelykierto aluksi: nurmi, nurmi, ruis, papu, kaura

Sitten: mesikkä, ruis, kaura

Nyt: nurmi, siemennurmi, kaura, ruis

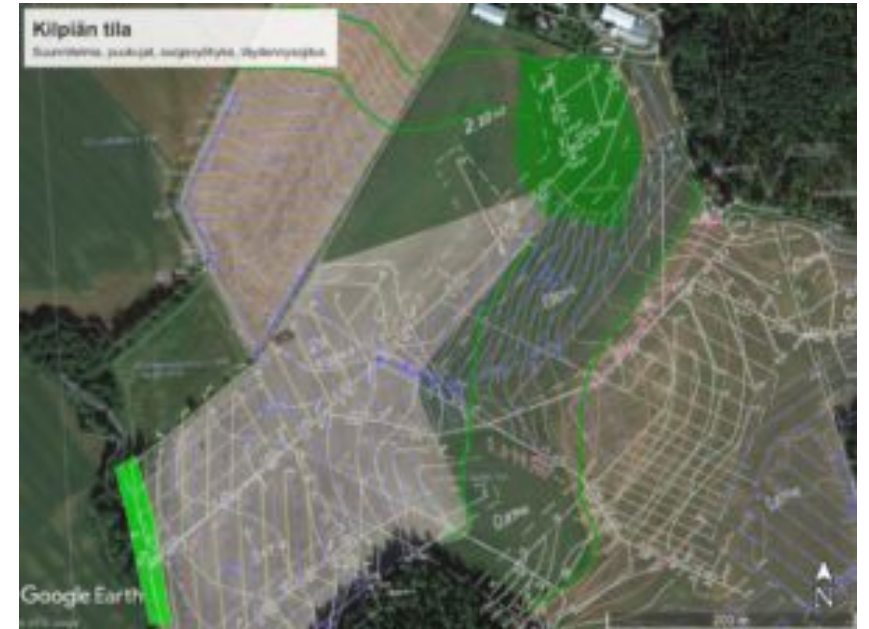
Kierrätysravinteita:

Lihaluu jauhot

Kompostoitu broilerinlanta

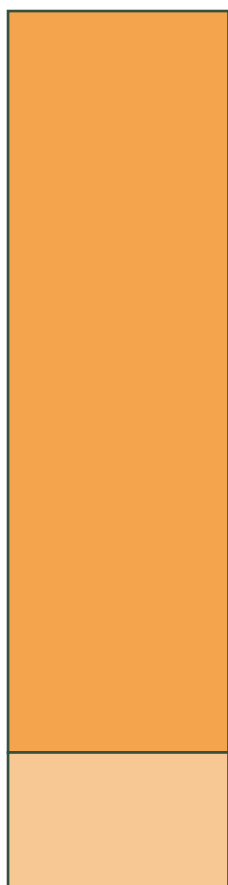
Biotiitti

Vinassi lehtilannoitukseen

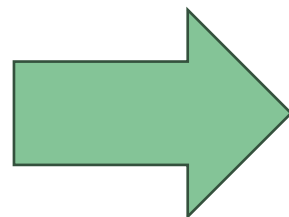
Suoran ravinteiden korvaamisen haaste

Ohra-ohra-ohra-...

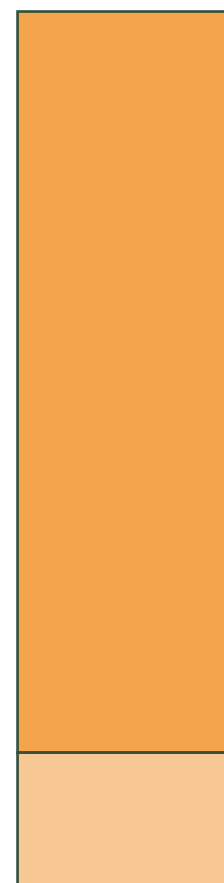

Lannoitteesta

Maasta

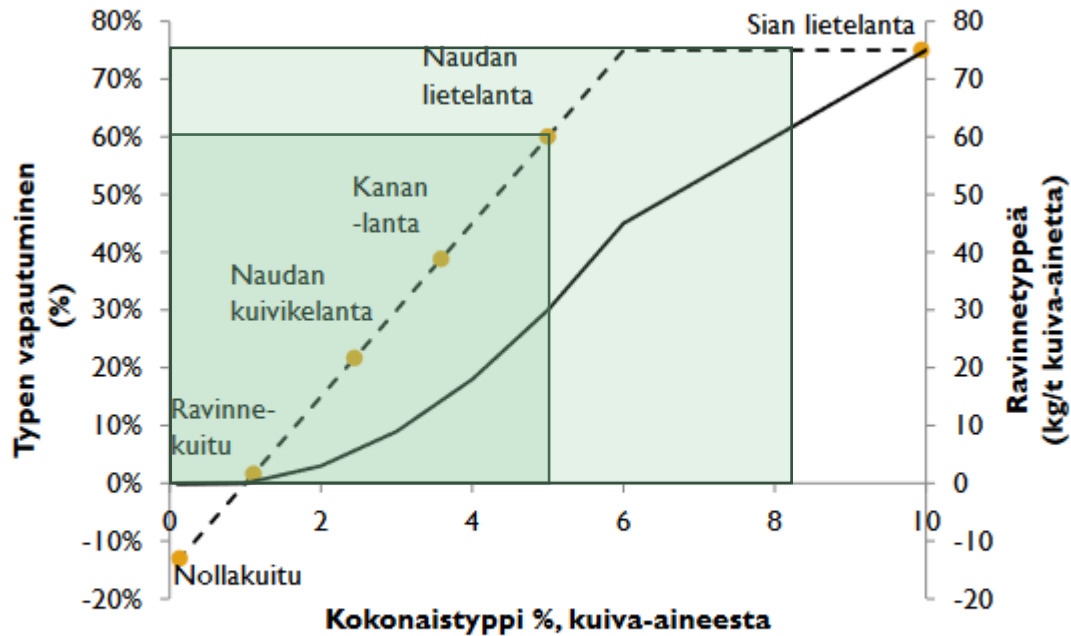
Ohra-ohra-ohra-...

Kierrätys-
lannoitteesta

Maasta

Typen vapautuminen

Kuva 5. Typen vapautuminen kierrätyslannoitteesta riippuu lisätyn lannoitteen typpipitoisuudesta (typen vapautuminen on kuvattu katkoviivalla, ja asteikko vasemmalla akselilla). Ensimmäisenä kasvukautena käytettävissä oleva ravinne määrä (kg N/t) on kuvattu yhtenäisellä viivalla, ja asteikko on oikealla akselilla. (Sullivan ym., 2010)

SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN RAPORTTEJA
28 | 2019

Lähestymistapoja lannoitussuunnitteluun

Kierrätysravinteiden haasteita

Tuomas J. Mattila

90 kg typpeä kasville:

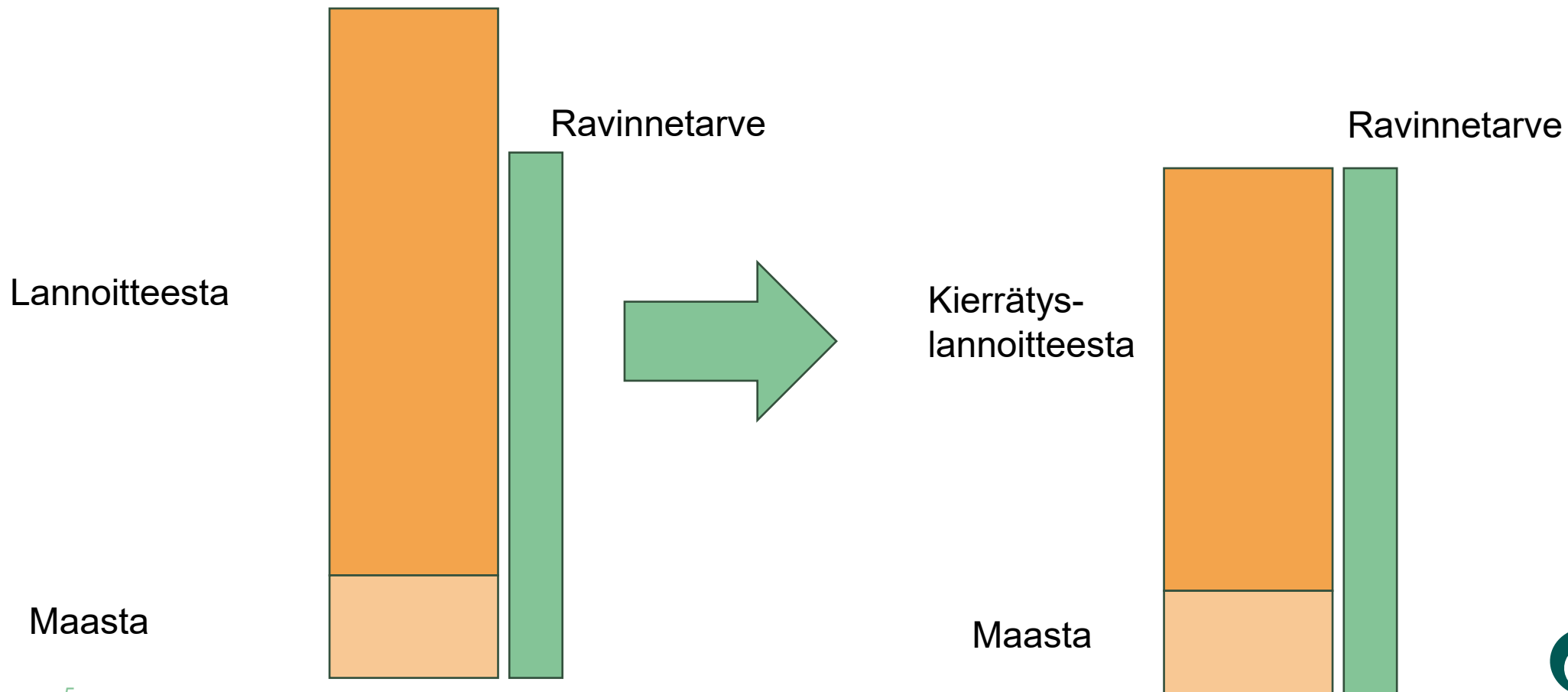
5% N, 60% saatavuus: 150 kg N, 3000 kg lannoitetta!

8% N, 75% saatavuus: 120 kg N, 1500 kg lannoitetta!

Suoran ravinteiden korvaamisen haaste: ESR kehikko , Hill ym 1996.

Ohra-ohra-ohra-...

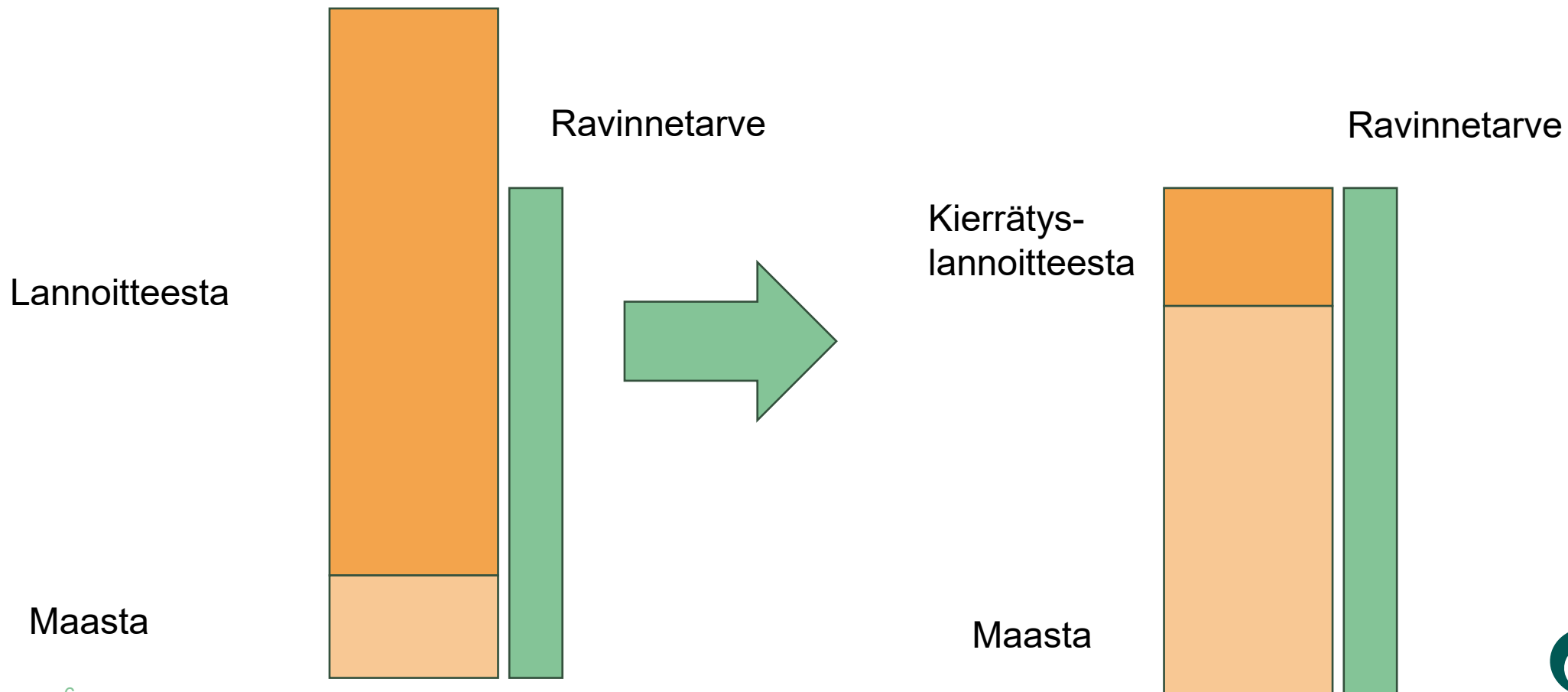
Ohra-ohra-ohra-...

Suoran ravinteiden korvaamisen haaste: ESR kehikko , Hill ym 1996.

Ohra-ohra-ohra-...

Nurmi-ruis-herne-ohra-...

Kierrätysravinteet: hyödyt ja haitat

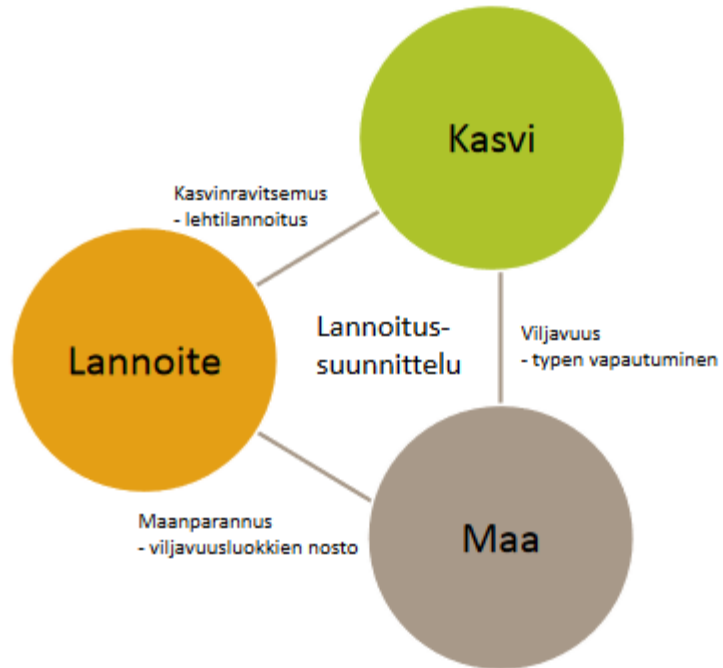
Hyödyt:

- Monipuolisesti ravinteita
- Eivät ehtyvistä luonnonvaroista
- Voivat olla edullisia

Haitat:

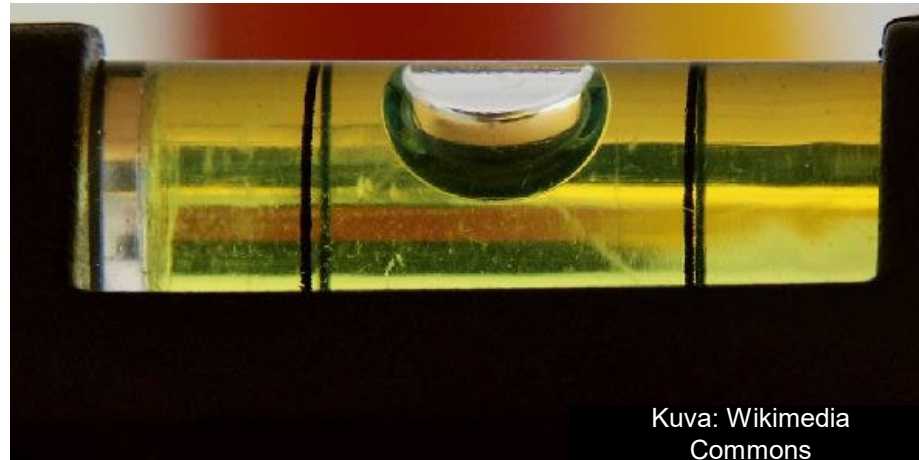
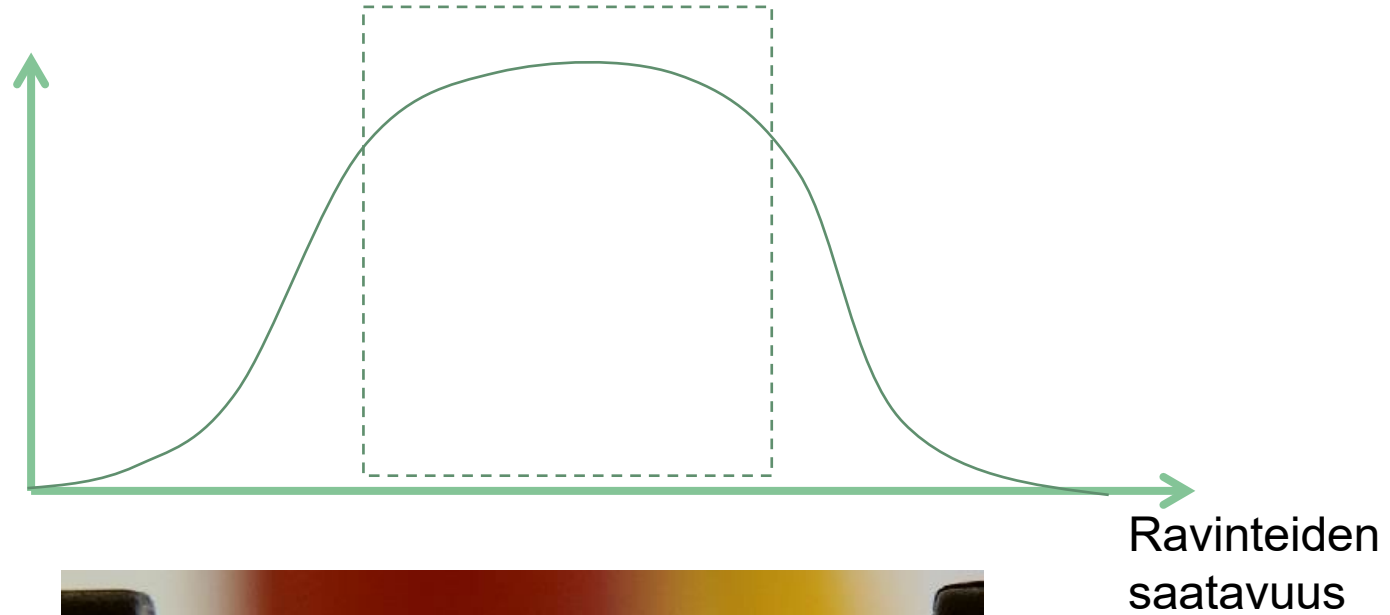
- Ei vain yhtä ravinnetta
- Ravinteiden ajoitus
- Maan tiivistyminen!

Lannoitussuunnittelun periaate

Kuva 1. Hyvä lannoitussuunnittelu yhdistää tietoja maaperästä, kasvista ja lannoitteista.

Sato

Kuva: Wikimedia Commons

Kierrätysravinteiden haaste

TUOTESELOSTE

Tyyppinimi: Orgaaninen eläinperäinen kivennäislannoite
Kauppanimi: Ecolan® Agra ORGANIC 8-4-8

Sisältää sivuravinteita: kalsium (Ca), magnesium (Mg), rikki (S) ja hivenravinteita boori (B), kupari (Cu), rauta (Fe) ja sinkki (Zn)

Pääravinnepitoisuudet (% kuiva-aineesta)

Typpi	8,0 %
vesiliukoisena	2,5 %
Fosfori (P)	4,0%
vesiliukoisena	0,15%
Kalium (K)	8,0%

Hivenravinteet

Boori (B)	250,00 mg / kg
Kupari (Cu)	3,90 mg / kg
Rauta (Fe)	58,00 mg / kg
Sinkki (Zn)	55,00 mg / kg

Kosteuspitoisuus: 5 %
Orgaanista ainesta: 75 %

Sivuravinnepitoisuudet (% kuiva-aineesta)

Kalsium (Ca)	11,0 %
Magnesium (Mg)	0,8 %
Rikki (S)	3,5 %

Raskasmetallit

Kadmium (Cd)	0,10 mg / kg
--------------	--------------

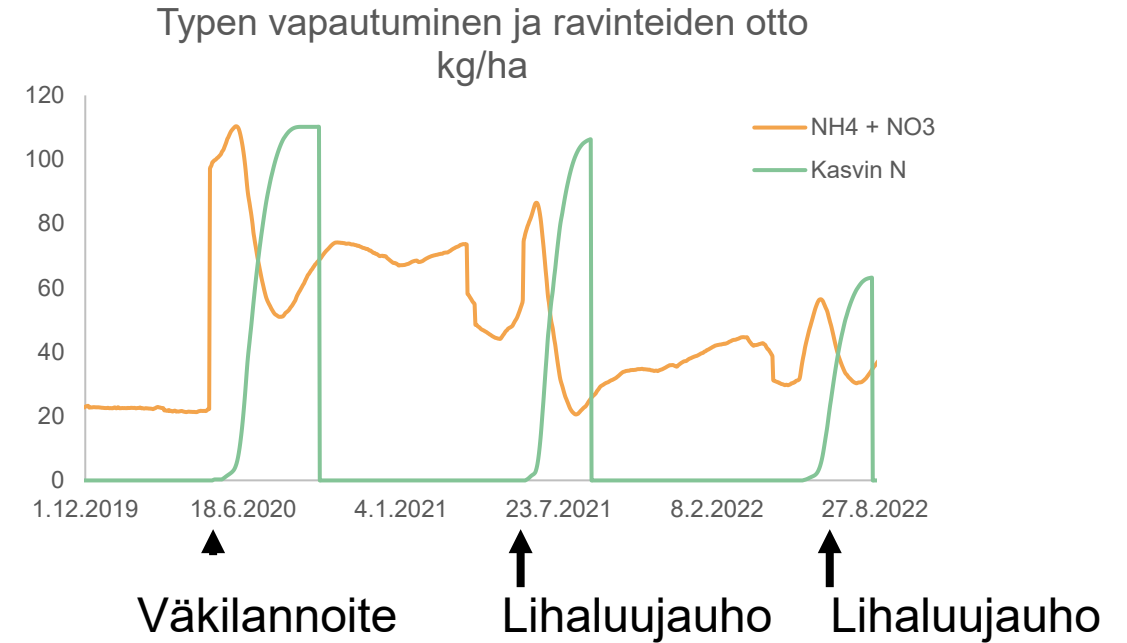
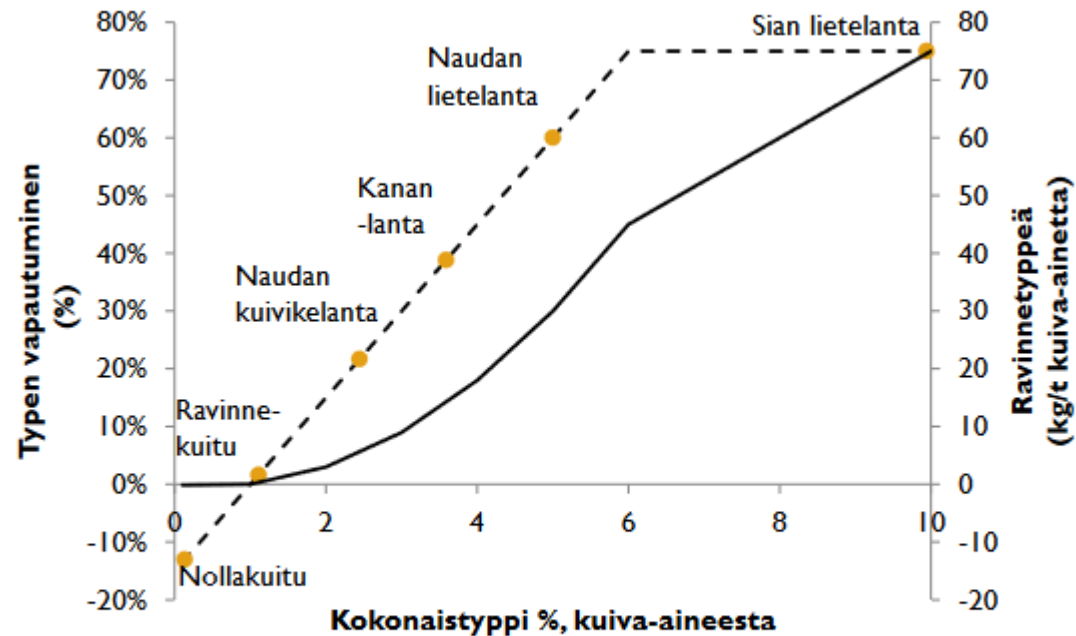
Raekoko: 2-6mm (alle 2mm osuus < 15%)
Pakkaus: pakattu 700 kg suursäkkeihin

Miten vastaa
kasvin
tarpeita?

Mitä tekee
viljavuus-
luokille?

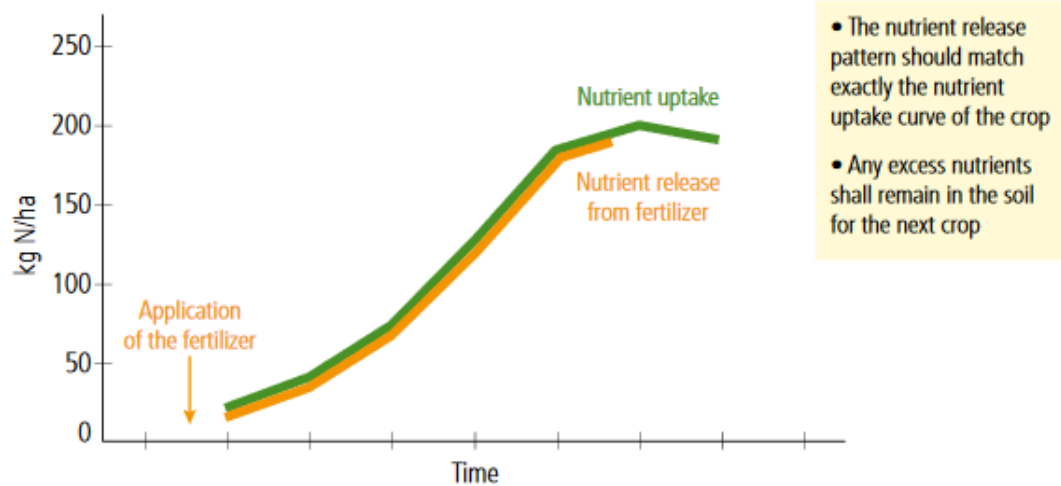
Onko
hivenistä
hyötyä vai
haittaa?

Typen vapautuminen

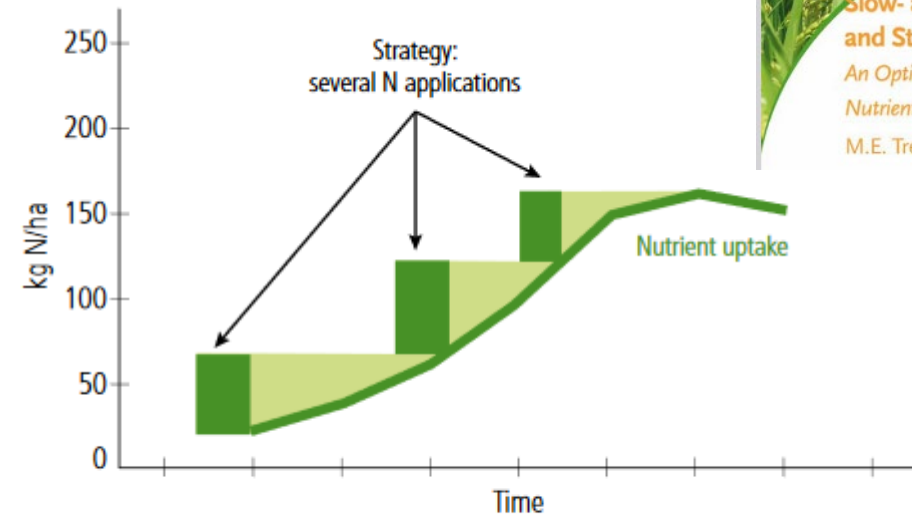

Kuva 5. Typen vapautuminen kierrätyslannoitteesta riippuu lisätyn lannoitteen tyypipitoisuudesta (typen vapautuminen on kuvattu katkoviivalla, ja asteikko vasemmalla akselilla). Ensimmäisenä kasvukautena käytettävissä oleva ravinnemäärä (kg N/t) on kuvattu yhtenäisellä viivalla, ja asteikko on oikealla akselilla. (Sullivan ym., 2010)

Ravinteet ja ajoitus

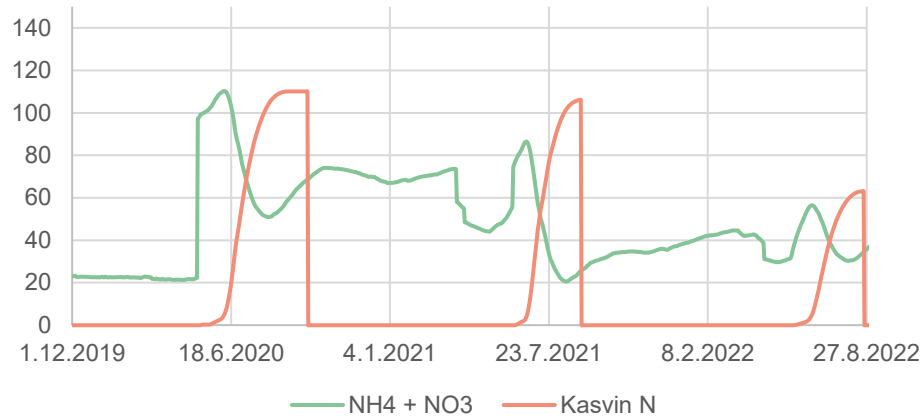
Figure 1. The 'ideal fertilizer': the nutrient release is synchronized with the crop's nutrient requirements (Adapted from Lammel, 2005).

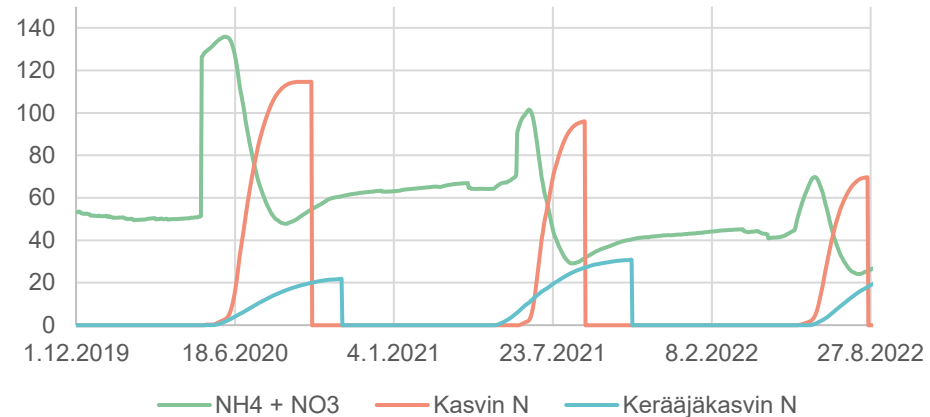
Figure 2. Enhanced-efficiency fertilization concept: fertilizer application in several N dressings (Adapted from Lammel, 2005).

Kierrätysravinteet ja kerääjäkasvit: voittajayhdistelmä

Typen vapautuminen ja ravinteiden otto
kg/ha

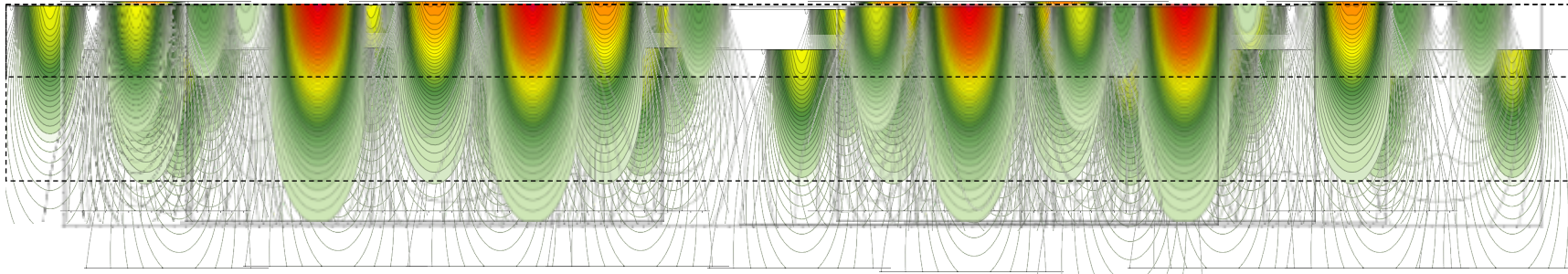

Typen vapautuminen ja ravinteiden otto
kg/ha

Tiivistymisriskit

Koneketju: 1,6 m kyntö, 6 m lietevaunu, 3,8 m puimuri, 4 m kylvökone, 6 m äes, 15 m ruisku

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maaneuvo>

Ravinnehuoltokehikko

1. Peruslannoitus ja maanparannus
  1. pH, P, K, biologinen aktiivisuus käyntiin
2. Ravinteiden pito kierrossa: jatkuva kasvipeite
3. Kasville sopivasti typpeä (+PKS...) alkuun
4. Täydennykset lehdille tarpeen mukaan

Kiitos! Keskustelua?

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/opetus/maaneuvo>

@TuomasJMattila

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute